

וְאִית מְרַבְּבָה לְתַתָּא מְזַעֵיר אַנְפִּין, דְּאִיהוּ מְט"טְרוֹן. אָדָם הַקָּטָן.
 דְּבַמְרַבְּבָה דִּילִיה דְּאִיהוּ פְּרָדָס, רְדִיפִי מִיָּא דְּאוּרִייתָא,
 דְּנַפְיָק מִגּוֹ פְּרָדָס דִּילִיה, לְתַלַּת מְאַרְבַּע, דְּאִתְמַר עַלִּיהוּ, אַרְבַּעָה
 נִכְנָסוּ לְפְרָדָס, וְהָא אִתְמַר.

דְּאִיהוּ צַפְרָא דְּחָזָא רַבָּה בַר בַּר חֲנָה, לְכִיף יִמָּא דְּאוּרִייתָא,
 דִּימָא מְטִי עַד קְרִסְלוּי. וְרִישִׁיה מְטִי עַד צִית שְׁמִיָּא, וְלָא
 אִכְשִׁילוּ תַלַּת בֵּיה, מְשׁוּם דְּנַפְיָשִׁי מִיָּא דִּילִיה, אֶלָּא מְשׁוּם דְּרְדִיפִי
 מִיָּא וְאוּקְמוּהָ.

אֲבַג פְּלִיל לֹזַן דְּסַלְקִין לְשִׁית, לְקַבַּל אֲתוּוֹן מְטְטְרוֹן. רְבִיעֵאָה ד',
 (מלכים א' ט) קוֹל דְּמַמְחָה דְּקָה, דְּתַמְן אֲתִי מַלְכָּא. וְאִיהוּ אָדָם
 לְשֻׁבַת עַל הַכֶּפֶא.

א י"י, מִיָּם עַלְיוֹנִים, וּמִיָּם תַּחְתּוֹנִים. דְּלִית בִּינֵיהוּ אֶלָּא כְּמַלְא
 נִימָא, דְּאִיהוּ ו', נְטוּי בִּינֵיהוּ, בְּרַקִּיעַ דְּאִיהוּ מְבַדִּיל בֵּין מִיָּם
 לְמִיָּם, דִּיהָא הַבְּדִלָּה בֵּין נִוְקְבָא לְדְכוּרָא. בְּגִין דָּא (בראשית א') וַיְהִי
 מְבַדִּיל וְרָזָא דְּמַלְאָה, יֵאֵהֳדוּנְהִי. מִיָּם עַלְיוֹנִים זְכָרִים י' עַלְאָה, מִיָּם
 תַּחְתּוֹנִים נְקֻבּוֹת, י' תַּתְאָה. שִׁית אֲתוּוֹן בִּינֵיהוּ, פְּחוּשְׁבָן ו', דָּא
 מְטְטְרוֹן, דְּאִיהוּ בֵּין א'.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

הַמִּיָּם, וּפְרֻשׁוּהָ.
 אֲבַג כּוֹלַל אוֹתָם שְׁעוּלִים לְשֵׁשׁ, כְּנֶגֶד
 אוֹתִיוֹת מְטְטְרוֹן. רְבִיעֵי ד', (מלכים א' ט) קוֹל
 דְּמַמְחָה דְּקָה, שְׁשָׁם בָּא הַסֵּלֶךְ, וְהוּא אָדָם
 לְשֻׁבַת עַל הַכֶּפֶא.

א י"י - מִיָּם עַלְיוֹנִים וּמִיָּם תַּחְתּוֹנִים, שְׁאִין
 בִּינֵיהֶם אֶלָּא כְּמַלְא נִימָה, שְׁהוּא ו' נְטוּי
 בִּינֵיהֶם בְּרַקִּיעַ שְׁהוּא מְבַדִּיל בֵּין מִיָּם לְמִיָּם,
 שְׁתַּהָא הַבְּדִלָּה בֵּין נְקֻבָּה לְזָכָר. לְכֹן, (בראשית
 א') וַיְהִי מְבַדִּיל. וְסוּד הַדְּבָר - יֵאֵהֳדוּנְהִי. מִיָּם

וַיֵּשׁ מְרַבְּבָה לְמַטָּה מְזַעֵיר אַנְפִּין, שְׁהוּא
 מְטְטְרוֹן, אָדָם הַקָּטָן. שְׁבַמְרַבְּבָתוֹ, שְׁהִיא
 פְּרָדָס, זֹרְמִים בְּמַהִירוֹת מִיָּם שַׁל הַתּוֹרָה
 שְׁיוּצָאִים מִתּוֹךְ פְּרָדָס שְׁלוֹ לְשַׁלֵּשׁ מְאַרְבַּע,
 שְׁנַאֲמַר עַלִּיהֶם אַרְבַּעָה נִכְנָסוּ לְפְרָדָס,
 וְהָרִי נִתְבָּאָר.

שְׁהוּא צַפּוֹר שְׂרָאָה רַבָּה בַר בַּר חֲנָה לְחוּף
 יָם הַתּוֹרָה, שְׁהִים הִגִּיעַ עַד קְרִסְלוּי, וְרֵאשׁוּ
 הִגִּיעַ עַד קֶצֶה הַשְּׁמַיִם, וְלָא נִכְשְׁלוּ בּוֹ שְׁלֻשָּׁה
 מְשׁוּם שְׁהַמִּיָּם שְׁלוֹ רַבִּים, אֶלָּא מְשׁוּם זְרַמַּת

וְעוֹד, יוֹד נְקוּדָה. ו' גִּלְגַּל. וְלִית תְּנוּעָה בְּגִלְגַּל בְּשִׁית סְטְרִין
 בְּחוּשְׁבֹן ו', אֲלָא בְּתַחֲמַי נְקוּדָה. וְהוּא נְקוּדָה אִיהוּ
 יְחודָא דְכָלָא, וְאַסְהִידת עַל הַהוּא יְחִיד, דְּלִית לִיה שְׁנִי, דְּאֻקְמוּהָ
 עָלִיה רַבְּנֵן, שְׁצָרִיף לְיַחַדוּ בְּדִי שְׁתַּמְלִיכְהוּ עַל (דף רכ"ד ע"א) הַשְּׁמַיִם
 וְעַל הָאָרֶץ, וְעַל אַרְבַּע רוּחוֹת עֲלָמָא. ב', שְׁמַיִם וְאָרֶץ. ג', עֲמוּדָא
 סְבִיל לֹזַן. ד', אַרְבַּע חִיּוֹן. ה' פְּרַסְיָא. ו', שִׁית דְּרַגִּין לְכַרְסֵיָא.
 וְעוֹד, א ב ג ד ה ו ז ח ט: אָדָם. י' יְחוד דִּילִיָה, מַלְכוּת, עֲשִׂירָאָה
 דְּאָדָם. תַּשַּׁע, אִיהוּ לְקַבֵּל תַּשַּׁע אַתְּוּוֹן. זַפְּאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל, דִּי־עֵין
 רָזָא דְמֵאֲרִיחוֹן.

דְּבַר אַחַר, צוּ אַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרַת אֲלֵיהֶם אַת קַרְבְּנֵי לַחֲמִי
 לְאֲשֵׁי רֵיחַ נִיחוּחִי. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, בְּקַרְבְּנָא אִית עֲשָׂן,
 וְאִית רֵיחַ, וְאִית רֵיחַ נִיחַח, עֲשָׂן אִיהוּ מִסְטָרָא דְדִינָא, הָדָא הוּא
 דְכַתִּיב, (דְּבָרִים כט) כִּי אִזְ יַעֲשֶׂן אִפֹּי יִי. (תְּהִלִּים יח) עָלָה עֲשָׂן בְּאִפּוֹ וְאִשׁ
 מִפִּיו תֹּאכַל. רֵיחַ נִיחוּחִי, רַחֲמִי. (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) וְרֵיחַ אִפְּךָ פִּתְפוּחִים.
 אָמַר רַעֲיָא מְהִימָנָא, וְהָא תְרוּוֹיָהוּ עֲשָׂן וְרֵיחַ, אֵינּוּן בְּאִתְּ, וְקַרְאִין
 סְהַדִּין. חַד, עָלָה עֲשָׂן בְּאִפּוֹ. וְתַנְיָנָא, וְרֵיחַ אִפְּךָ פִּתְפוּחִים.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

אָדָם. י' יְחוד שְׁלוֹ, מַלְכוּת, עֲשִׂירֵי שָׁל אָדָם.
 תַּשַּׁע הוּא כְּנַגַּד תַּשַּׁע אוֹתוֹת. אֲשִׁרְהֶם
 יִשְׂרָאֵל שִׁידוּעִים סוּד רַבּוּנֵם.
 דְּבַר אַחַר צוּ אַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרַת אֲלֵיהֶם
 אַת קַרְבְּנֵי לַחֲמִי לְאֲשֵׁי רֵיחַ נִיחוּחִי - רַבִּי
 יְהוּדָה אָמַר, בְּקַרְבָּן יִשׁ עֲשָׂן, וְיִשׁ רֵיחַ, וְיִשׁ
 רֵיחַ נִיחַח. עֲשָׂן הוּא מִצַּד הַדִּין, זְהוּ שְׁכַתוּב
 (דְּבָרִים כט) כִּי אִזְ יַעֲשֶׂן אִפֹּי ה'. (תְּהִלִּים יח) עָלָה עֲשָׂן
 בְּאִפּוֹ וְאִשׁ מִפִּיו תֹּאכַל. רֵיחַ נִיחוּחִי, רַחֲמִים.
 (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) וְרֵיחַ אִפְּךָ פִּתְפוּחִים.
 אָמַר הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן, וְהָרִי שְׁנִיָּהִם - עֲשָׂן
 וְרֵיחַ - הֵם בְּאִתְּ, וְהַפְּסוּקִים מְעִידִים. אַחַד,

עֲלִיוֹנִים וְכָרִים - י' עֲלִיוֹנָה. מִיָּם תַּחְתּוֹנִים
 נְקֻבוֹת - י' תַּחְתּוֹנָה. שֵׁשׁ אוֹתוֹת בִּינִיָּהֶם,
 בְּחֻשְׁבוֹן ו', זֶה מְטָטְרוֹן, שְׁהוּא בֵּין א.
 וְעוֹד, יוֹד נְקוּדָה. ו' גִּלְגַּל. וְאִין תְּנוּעָה בְּגִלְגַּל
 בְּשִׁשָּׁה עֲדָדִים בְּחֻשְׁבוֹן ו', אֲלָא בְּאוֹתָהּ
 נְקוּדָה. וְאוֹתָהּ נְקוּדָה הִיא יְחוד הַכֹּל, וּמְעִידָה
 עַל אוֹתוֹ יְחִיד שְׁאִין לוֹ שְׁנִי, שְׁפָרְשׁוּ עָלֶיהָ
 רַבּוֹתֵינוּ שְׁצָרִיף לְיַחַד אוֹתָהּ בְּדִי שְׁתַּמְלִיכְהוּ
 עַל הַשְּׁמַיִם וְעַל הָאָרֶץ, וְעַל אַרְבַּע רוּחוֹת
 הָעוֹלָם. ב' - שְׁמַיִם וְאָרֶץ. ג' - עֲמוּד שְׁפוּבֵל
 אוֹתָם. ד' - אַרְבַּע חִיּוֹת. ה' - הַכַּפָּא. ו' - שֵׁשׁ
 מַעֲלוֹת לַכַּפָּא. וְעוֹד, א ב ג ד ה ו ז ח ט -

וְאִמְאֵי אֲתִקְרִי חַד עֶשֶׂן דִּינָא וְתִנְיָנָא רַחֲמֵי. אֱלֹא, בְּחוּטְמָא אֵית
 תְּרִין חֲלוּנִין, וְאֲתִמַּר בְּשִׁמְאֱלֹא, עֲלָה עֶשֶׂן בְּאִפּוֹ, מְאֵי עֲלָה. אֱלֹא
 מְלַבָּא דְאֵיהּ בְּשִׁמְאֱלֹא, לְקַבֵּל גְּבוּרָה. מִיִּמְיָנָא גְּחִית רֹחָא לְגַבִּיחָה,
 לְקַרְרָא לֵיהּ, וְלִשְׁכָּבָא רוּגְזִיחָה, מְסַטְרָא דְחֶסֶד, דְּתַמּוֹן מוֹחָא. חֲכֻמָּה
 לִימְיָנָא, הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים. בִּינָה בְּלַבָּא, פְּלַפִּי שְׁמַאֲלֹא,
 הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יַעֲפִין. וּבְגִין דָּא עֲלָה עֶשֶׂן בְּאִפּוֹ, מִן בִּינָה לְגַבִּי
 חֲכֻמָּה, דְּאֵיהִי לִימְיָנָא, וּמְקַבֵּל לֵיהּ בְּחֻדְוָה, בְּגִנְנָא דְלִינְאֵי.

וְהֵאֵי עֶשֶׂן לֹא סְלִיק, אֱלֹא עַל יְדֵי אֵשׁ, דְּאֲדַלִּיק בְּעַצִּים, דְּאֵינִין
 אַבְרָם מְלִיזִין פְּקוּדִין, עַצִּי עוֹלָה. מְאֵרֵי תוֹרָה, אֲזַרִּיתָא
 דְּאֵיהִי אֲדַלִּיקַת בְּהוֹן, אֵשׁ בְּתוֹקְפָא דְגְּבוּרָה, וְעֲלָה עֶשֶׂן בְּהוֹן.
 בְּבִינָה עֶשֶׂן הַמְעַרְכָּה.

וּמִדְּסְלִיקַת לְאַף, אֲתִקְרִי קְטָרַת, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (דְּבָרִים לג)
 יִשְׂמוּ קְטוֹרֶה בְּאִפְךָ. וְלֵית דְּבִטִיל מוֹתְנָא בְּעֲלָמָא,
 בְּקְטָרַת, דְּאֵיהּ קְשׁוּרָא דְדִינָא בְּרַחֲמֵי, עִם רֵיחַ גִּיחוּחַ בְּאַף. תְּרַגּוּם
 דְּקֶשֶׁר קְטִירוֹ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זַפְּאָה חוּלְקָנָא דְרוּחְחָנָא מְלִין
 סְתִימִין בְּאֲתַגְלִיָּא. עוֹד אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, דְּבִתֵּר דְּעֲלוּתָא

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וְעֶשֶׂן זֶה לֹא עוֹלָה, אֱלֹא עַל יְדֵי אֵשׁ שְׂדוּלֵק
 בְּעַצִּים, שְׁחָם אִיבְרִים מְלֵאִים מְצוּוֹת, עַצִּי
 עוֹלָה. בְּעֵלֵי תוֹרָה, תוֹרָה שְׁהִיא נִדְלָקַת בְּחָם,
 אֵשׁ בְּחוּק הַגְּבוּרָה, וְעֲלָה עֶשֶׂן בְּחָם. בְּבִינָה
 עֶשֶׂן הַמְעַרְכָּה.

וּמִשְׁעוֹלָה לְאַף, נְקָרָא קְטָרַת, זֶהוּ שְׂכָתוּב
 (דְּבָרִים לג) יִשְׂמוּ קְטוֹרֶה בְּאִפְךָ. וְאֵין הַמְבַטֵּל
 מוֹת בְּעוֹלָם כְּמוֹ קְטָרַת, שְׁהִיא קְשׁוּרַת הַדִּין
 בְּרַחֲמִים עִם רֵיחַ גִּיחוּחַ בְּאַף. תְּרַגּוּם שֶׁל
 קֶשֶׁר – קְטִירוֹ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ
 שֶׁהָרוּחָנוּ דְּבָרִים נְסֻתָרִים בְּגִלוּי. עוֹד אָמַר

עֲלָה עֶשֶׂן בְּאִפּוֹ. וְהַשְּׁנִי, וְרֵיחַ אִפְךָ בְּתַפּוּחִים.
 וְלָמָּה נְקָרָא אֶחָד עֶשֶׂן דִּין, וְהַשְּׁנִי רַחֲמִים?
 אֱלֹא, בְּחֶסֶם יֵשׁ שְׁנֵי חֲלוּנוֹת, וְנֶאֱמַר
 בְּשִׁמְאֵל, עֲלָה עֶשֶׂן בְּאִפּוֹ. מָה עֲלָה? אֱלֹא
 מְהַלֵּב שֶׁהוּא בְּשִׁמְאֵל, כְּנֶגֶד גְּבוּרָה. מִיָּמִין
 יוֹרֶדֶת אֵלָיו רוּחַ לְקַרְרוֹ וְלִשְׁכַּף רְגִזוֹ, מִצֵּד
 חֶסֶד, שְׁשֵׁם הַמֶּת. חֲכֻמָּה לִיָּמִין – הַרוּצָה
 לְהַחֲפִים יְדָרִים. בִּינָה בְּלַב, בְּלַפִּי שְׁמַאֲלֹא –
 הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יַעֲפִין. וְלָכֵן עֲלָה עֶשֶׂן בְּאִפּוֹ,
 מְבִינָה לְחֲכֻמָּה, שְׁהִיא לִיָּמִין, וּמְקַבֵּלוֹ
 בְּחֻדְוָה, בְּגִנְוֵן הַלּוּיִם.

אִיִּהי בְּקֶרְבָּנָא, מָאן דִּיִּמָּא פְּטוּם הַקְּטָרֶת, בְּתַר תְּהִלָּה לְדוֹד, בְּמִיל
מוֹתָנָא מִבֵּיתָא.

**אָמַר רַעֲיָא מְהִימָנָא, בְּעַן בְּעֵי לְמַגְדַּע, אִיךְ אַתְקִינּוּ צִלוֹתִין לְקַבֵּל
קֶרְבָּנִין. אֱלֹא תִלַּת צִלוֹתִין, לְקַבֵּל אֶת הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה
בַּבֶּקֶר, דָּא צִלוֹתָא דְשַׁחְרִית, דְּאִתְמַר בָּהּ, (בראשית יט) וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם
בַּבֶּקֶר אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר עָמַד שָׁם אֶת פְּנֵי יי. וְאוֹקְמוּהָ רַבָּנָן, דְּלִית
עֲמִידָה אֱלֹא צִלוֹתָא. וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׂנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים, לְקַבֵּל
צִלוֹתָא דְמִנְחָה, דְּתַקִּין לָהּ יַעֲזֶק. הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (בראשית כד) וַיִּצְא
יַעֲזֶק לְשׁוֹחַ בַּשָּׂדֶה לַפְּנוֹת עֶרֶב. וְלִית שִׁיחָה, אֱלֹא צִלוֹתָא. צִלוֹתָא
דְּעֶרְבִית, לְקַבֵּל אַמּוּרִין וּפְדָרִין דְּמִתְאַפְּלִין כָּל הַלַּיְלָה. הֲדָא הוּא
דְּכַתִּיב, (בראשית כח) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיִּלֵּן שָׁם פִּי בָּא הַשָּׁמֶשׁ. וְלִית
פְּנִיעָה, אֱלֹא צִלוֹתָא.**

**אֲדִהְכִי דַאֲנָן בְּאַתָּר דָּא, אֲמַאי כְּתִיב וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׂם
מִרְאֲשׁוֹתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא, וְכִי לָא הוּוּ לִיה כְּרִים
וּכְסֻתוֹת לְמִשְׁכַּב. אֱלֹא הוּאִיל וְאַתָּא חֲתָן לְגַבֵּי כְּלָה, אַף עַל גַּב
דְּלָא הָוָה אֲרַחוּי לְמִשְׁכַּב אֱלֹא בְּכָרִים וּכְסֻתוֹת, וְאִיִּהי יְהִיבַת לִיה**

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

שֶׁתַּקֵּן אוֹתָהּ יַעֲזֶק. זְהוּ שְׁכָתוּב (שם כד) וַיִּצְא
יַעֲזֶק לְשׁוֹחַ בַּשָּׂדֶה לַפְּנוֹת עֶרֶב, וְאִין שִׁיחָה
אֱלֹא תַפְלָה. תַּפְלַת עֶרְבִית כְּנֶגֶד אַמּוּרִים
וּפְדָרִים שְׁמִתְאַפְּלִים כָּל הַלַּיְלָה, זְהוּ שְׁכָתוּב
(שם כח) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיִּלֵּן שָׁם פִּי בָּא הַשָּׁמֶשׁ,
וְאִין פְּנִיעָה אֱלֹא תַפְלָה.

**בֵּין כֶּךָ שְׂאֵנוּ בְּמָקוֹם זֶה, לְמַה כְּתוּב וַיִּקַּח
מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׂם מִרְאֲשׁוֹתָיו וַיִּשְׁכַּב
בַּמָּקוֹם הַהוּא? וְכִי לֹא הָיוּ לוֹ כְּרִים וּכְסֻתוֹת
לְשִׁכְבּ? אֱלֹא הוּאִיל וּבָא חֲתָן לַכְּלָה, אַף עַל
פִּי שְׂלָא הָיָה דְרָכוּ לְשִׁכְבּ אֱלֹא בְּכָרִים**

מְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׂאֵתֵר תַּפְלָה, שְׂהִיא כְּמוֹ
קֶרְבָּן, מִי שִׂיאֵמֶר פְּטוּם הַקְּטָרֶת אַחַר תְּהִלָּה
לְדוֹד, מִכַּבֵּל מוֹת מִן הַבַּיִת.

**אָמַר רַעֲיָא הַנְּאֻמָּן, כַּעַת צְרִיךְ לְדַעַת אִיךְ
הַתְּקִינּוּ תַפְלוֹת כְּנֶגֶד קֶרְבָּנוֹת. אֱלֹא שְׁלֹשׁ
תַּפְלוֹת, כְּנֶגֶד אֶת הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה
בַּבֶּקֶר – זוֹ תַפְלַת שַׁחְרִית, שְׂנַאֲמַר בָּהּ
(בראשית יט) וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר אֶל הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר עָמַד שָׁם אֶת פְּנֵי ה'. וּפְרָשׁוּהָ רַבּוֹתֵינוּ,
שְׂאִין עֲמִידָה אֱלֹא תַפְלָה. וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׂנִי
תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים – כְּנֶגֶד תַּפְלַת מִנְחָה**

אֲבָנִים לְמִשְׁכַּב, יִקְבַּל כִּלְאֵי בְרֵעוֹתָא דְלִבָּא, וְהָא אֲתָמַר. וְאוּף הָכִי
אֲתָמַר בְּחִבּוּרָא קִדְמָאָה. מַהוּ דְכִתְיִב, (בראשית לב) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
כַּאֲשֶׁר רָאָם, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן תִּיב. וַיֹּאמֶר קָרָא, (ע"כ רעיא מוהימנא).

אָמַר רַבִּי פְּנִיחַס, מִסְתַּכֵּל הוּינָא, שְׁמִירָה בְּלִב אִיהוּ
וְדָאִי, (דְּחִמָּא בְּלִב) (ס"א וְלִב דְּוִנְמָא דְלִב עֲלָאָה) וְעַל דָּא

שְׁמֹר בְּלִב, וְלֹא בְּאֲתָר אַחְרָא. זְכִירָה בְּזָכָר, בְּמוֹחָא,
דְּרַכִּיב וְשְׁלִיט עַל הַלֵּב. וְלִית זְכִירָה אֵלָּא בְּמוֹחָא.

וְעַל דָּא זָכוֹר לְזָכָר וְשְׁמֹר לְנִקְבָּה. מוֹחָא דְאִיהוּ
דְּכוּרָא, רַכִּיב וְשְׁלִיט עַל הַלֵּב. לֵב שְׁלִיט וְרַכִּיב עַל

הַכְּפֵד. כְּפֵד סְמָאֵל וְנַחֲשׁ דָּא בְּדָא, וְאִיהוּ חַד. (ס"א
וַיִּנְיֹן דְּכַר וְנִקְבָּא) (דף רכ"ד ע"ב) יוֹתֶרֶת הַכְּפֵד וְכְפֵד. וְעַל דָּא

בְּקוֹרְפָּנָא, יוֹתֶרֶת הַכְּפֵד, דָּא נַחֲשׁ. כְּפֵד מִיכְלָא
דְּדְכוּרָא, רוּזָא דְּסְמָא"ל.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדָאִי כֶּךָ הוּא, וַיָּאוֹת הוּא.
וּבְרִירָא דְּמַלְאָה, וְרוּזָא וְסַתְרִין דְּקַרְפָּן, הָכִי

לשון הקודש

זְכִירָה אֵלָּא בְּמַת. וְעַל זֶה זָכוֹר לְזָכָר,
וְשְׁמֹר לְנִקְבָּה. הַמַּח שֶׁהוּא זָכָר, רוֹכֵב
וְשׁוֹלֵט עַל הַלֵּב. הַלֵּב שׁוֹלֵט וְרוֹכֵב עַל
הַכְּפֵד. הַכְּפֵד, סְמָאֵל וְנַחֲשׁ זֶה בְּזוּה, וְהוּא
אַחַד. (וְהֵם זָכָר וְנִקְבָּה) יוֹתֶרֶת הַכְּפֵד וְכְפֵד. וְלִכְּנֵי
בְּקַרְפָּן, יוֹתֶרֶת הַכְּפֵד זֶה נַחֲשׁ. כְּפֵד מְאֵבֵל
זָכָר, סוּד שֶׁל סְמָא"ל.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדָאִי כֶּךָ זֶה, וַיָּפֶה הוּא.
וּבְרִירָא דְּהַדְּבָר וְסוּד וְנִסְתָּרוֹת הַקַּרְפָּן כֶּךָ הוּא.

וּכְסֻתוֹת, וְהִיא נִתְּנָה לוֹ אֲבָנִים לְשֹׁכֵב –
יִקְבַּל הַכֵּל בְּרִצּוֹן הַלֵּב, וְהָרִי נִתְּפָאֵר. וְגַם כֶּךָ
נֹאמַר בְּחִבּוּר הָרֵאשׁוֹן. מַהוּ שְׁפָתוֹב (שם לב)
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם? אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
שֶׁב וַאֲמַר הַפְּסוּקָה. (עד כאן רעיא מוהימנא).

אָמַר רַבִּי פְּנִיחַס, הִיִּיתִי מִסְתַּכֵּל, הַשְׁמִירָה
הִיא וְדָאִי בְּלִב, (שְׂרָאָה בְּלִב) (וְהַלֵּב דְּגִמַּת הַלֵּב הַעֲלִיזוּ)
וְלִכְּנֵי שְׁמֹר בְּלִב וְלֹא בְּמִקּוֹם אַחֵר. זְכִירָה
בְּזָכָר, בְּמַת, שְׂרוֹכֵב וְשׁוֹלֵט עַל הַלֵּב. וְאִין

הוא. כְּבֵד נָטִיל בְּקִדְמִיתָא, הוא וַיִּזְתְּרַת דִּילִיָּה, (ס"א
 וּלְבַתֵּר יִזְתְּרַת דִּילִיָּה) סְמָאֵל וּבַת זִיגְוֵי. (ס"א וּלְבַתֵּר כָּל וְכוּ' דְאֵינֻן חֵילִין)
 וְכָל אֵינֻן עֲרֻקִין דְּכַבְדָּא, חֵילִין וּמִשְׁרִיין דִּלְהוֹן,
 וְנָטִילוּ דִּלְהוֹן, דְּאֶכְלוּן חֲלָבִין שְׁמִנֵּינוּ דְּקֶרְבְּנָא. הָדָא
 הוא דְּבַתִּיב, (שמות כט) וְאֵת הַחֲלֵב אֲשֶׁר עָלֵיהֶם, וּכְדִין
 קָרִיב כִּלְא לְגַבִּי לֵב.

וְלֵב לֹא נָטִיל מִכִּלְא אֶלָּא וְדוּי דְּאֶתְעָבִיד בֵּיהּ,
 וְסָלִיק בְּהֵהוּא תַנְנָא וְעִלּוּתָא דְּאֶתְעָבִיד עָלֵיהּ
 דְּקֶרְבְּנָא. לֵב קָרִיב לְגַבִּי מוּחָא, רְעוּתָא דִּיחֻדָּא
 דְּכַהֲנָא בֵּיהּ, וְחֲדוּתָא דִּלְיוּאֵי. מוּחָא דָּא, נְהוּרָא
 דְּאֶתֵּיָא מִמוּחָא עֲלָאָה. מוּחָא קָרִיב לְגַבִּיָּה טָמִיר
 מִכִּלְא, דִּלְא אֶתִּידַע כִּלְל. (ס"א לְגַבִּיָּה, מִכִּלְל דִּלְא אֶתְפָּרַע
 כִּלְל) וְכִלְא אֶתְקַשֵּׁר דָּא בְּדָא. וּמוּחָא קָרִיב נַחַת
 רוּחַ דְּכִלְא.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

וְחֵילֵב לֹא לֹקַח מִהַבֵּל, אֶלָּא וְדוּי שְׁנַעֲשָׂה בּוֹ
 וְעוּלָה בְּאוֹתוֹ עֵשֶׂן וְתַפְלָה שְׁנַעֲשָׂה עָלָיו
 הַקֶּרְבֵּן. הַלֵּב מִקְרִיב לְמַחַ, רְצוֹן שֶׁל הַיְחֻד
 שֶׁהִבְהִין בּוֹ וְחֲדוּת הַלְוִיִּם. הַמַּח הָיָה אֹר שֶׁבָּא
 מִמַּח עָלָיוֹן. הַמַּח מִקְרִיב לְטָמִיר מִהַבֵּל, שְׁלֹא
 נוֹדַע כִּלְל, (אֵלִיָּה מִכִּלְל שְׁלֹא נִפְרַע כִּלְל) וְהַבֵּל נִקְשֵׁר זֶה
 בְּזֶה, וְהַמַּח מִקְרִיב נַחַת רוּחַ שֶׁל הַבֵּל.

כְּבֵד לֹקַח בְּהִתְחַלָּה, הוא וְהִיזְתְּרַת שְׁלוֹ,
 (ואחר כך היזתרת שלו) סְמָאֵל וּבַת זִיגְוֵי. (ואחר כך כל וכו'
 שאותם חילוח) וְכָל אוֹתָם עוֹרְקֵי הַכְּבֵד חֵילוֹת
 וּמַחְנוֹת שְׁלֵהֶם, וְלֹקַחִים אֶת שְׁלֵהֶם,
 שְׁאוּכְלִים חֲלָבִים וְשְׁמִנֵּי הַקֶּרְבֵּן. זֶהוּ
 שְׁפָתוֹב וְאֵת הַחֲלֵב אֲשֶׁר עָלֵיהֶם. וְאִזּוּ נִקְרַב
 הַבֵּל לְלֵב.

עֲרִקִין דְּכַבְדָּא, אֵלִין אֲשִׁים, וְכָל אֵינֹון חֵיִלִּיהוֹן.
 כְּבֵד, כְּמָה דְּאִתְמַר. יוֹתֶרֶת נְקֵבָה, נוֹקְבָא
 דִּילִיָּה. אֲמַאי יוֹתֶרֶת. דְּלֹא אֶתְחַבְּרַת בְּדַבְּוֹרָא אֶלְא
 בְּדִ אֲשֶׁאֲרַת לָהּ שְׁעָתָא, לְבַתָּר דְּעַבְדַּת נְאוּפָהָא,
 וְשִׁבְקָא לִיָּה. תוּ, יוֹתֶרֶת נְקֵבָה, דְּכֵד בְּעִיָּא לְאֶתְחַבְּרָא
 בְּבֵר נָשׁ, אֶתְעַבְדַּת לְגַבִּיָּה שְׁיֹורִין, דְּלֹא אֶתְחַשְׁבַּת
 כְּלָל. לְבַתָּר אִיְהִי אֶתְקַרְבַּת זְעִיר זְעִיר לְגַבִּיָּה, עַד
 דְּאֶתְעַבְדָּא לִיָּה חֲבוּרָא חָדָא. וּמַאֲלִין עֲרִקִין דְּכַבְדָּא,
 מִתְּפַשְׁטֹון אַחֲרוֹן זְעִירִין, לְכְּמָה זְיִינִין, וְכֹלָא נְטֻלִין
 אֲמֹורִין וּפְדָרִין, וְכִלְהוּ כְּלִילִין בְּכַבְדָּא.

לֵב דְּאִיְהוּ עֲקָרָא בְּקִדּוּשָׁה, נְטִיל וּמְקָרִיב לְמוֹחָא
 כְּמָה דְּאִתְמַר. לֵב שְׂרִיָּא עַל תְּרִין כּוּלִיָּין, וְאֵינֹון
 תְּרִין כְּרוּבִין יְחִבִּין עֵיטָא, וְאֵינֹון רְחִיקִין קְרִיבִין,
 וּמִינָא וּשְׂמַאֲלָא. וְכִלְהוּ נְטֻלִין וְאֶכְלִין כָּל חַד בְּדִקָּא
 יָאוּת, עַד דְּאֶתְקַשְׁר כְּלָא בְּחָדָא.

לשון הקודש

חבור אחד. ומעורקי הכבד הללו מתפשטים
 אחרים קטנים לכמה מינים, והכל לוקחים
 אמורים ופדרים, וכלם פלולים בכבד.

הלב שהוא עקר בקדושה, לוקח ומקריב
 למוח, כמו שנאמר. הלב שרוי על שתי
 כליות, והם שני כרובים, נותנים עצה, והם
 רחוקים קרובים, ימין ושמאל, וכלם
 נטלים ואוכלים כל אחד פראוי, עד

עורקי הכבד, אלו אשים וכל אותם
 חילותיהם. כבד, כמו שנאמר. יותרת נקבה,
 נקבה שלו. למה יותרת? שלא מתחברת
 בזכר, אלא רק בששוארת לה שעה לאחר
 שעשתה נאופיה ועזבה אותו. עוד יותרת
 נקבה – שפשוצה להתחבר באדם, נעשית
 אליו שרים, שלא נחשבת כלל. לאחר מכן
 מתקרבת לאט לאט אליו, עד שנעשית אליו

זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשַׁבְּרָה, (תהלים נא) דָּא מִתְקָרִיב לִלְב, רוּחַ נְשַׁבְּרָה, וְדוּי וְצִלּוֹתָא. דִּהָא וְדָאֵי (קהלת יב) וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל (דף רכ"ה ע"א) תְּאֵלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה. וְכָבֵד מִקָּרִיב לִיּוֹה לְגַפִּיּוֹה לֵב, דְּאִיְהוּ סְנִיגוּרָא עָלֵיּוֹה, וְכִלְא קַשׁוּרָא בְּחֻדָּא בְּקוֹרְבָּנָא.

מִן כְּבֵד, נִפְקִין כָּל מַרְעִין, וְכָל מִכְתְּשִׁין, לְכָל שִׁיפֵי גּוּפָא, וְכִיּוֹה שְׂרִיין. לֵב, אִיְהוּ זְכִיךְ מִכִּלְא. מְנִיּוֹה נִפְקִין כָּל טַב, וְכָל בְּרִיאוֹתָא דְשִׁיפִין כִּלְחוּ, וְכָל תּוֹקְפָא, וְכָל חֲדוּת, וְכָל שְׁלִימוֹ דְאֶצְטְרִיךְ לְכָל שִׁיפִין.

רעיא מהימנא

אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, לִית קַרְבְּנִין, אֶלָּא לְרַחֲקָא סְטְרִין מִסְאָבִין, וְלִקְרָבָא דְרַגִּין קַדִּישִׁין. וְאִתְמַר בְּחַבּוּרָא קַדְמָאָה, דְלִהוּן, (עֲרֻקִין דְכְבֵדָא, אֵלִין אִישִׁים וְכָל אֵינּוּן חֲזִילִין וְאִתְמַר) עֲרֻקִין דְכְבֵדָא אִית מְנַהוּן רַבְרַבִּין, אִית מְנַהוּן רַבְרַבִּין וְזַעִירִין, וּמִתְפַּשְׁטִין מְנַהוּן לְכַמְהָ

לשון הקודש

שֶׁהַבֵּל נִקְשָׁר בְּאַחַד.

הָאִיבְרִים כְּלָם, וְכָל חוֹק, וְכָל חֲדוּת, וְכָל הַשְּׁלֻמוֹת שְׁצִרִיכִים לְכָל הָאִיבְרִים.

רעיא מהימנא

אָמַר רוּעָה הַנְּאֻמָּן, אֵין קַרְבְּנוֹת אֶלָּא לְהַרְחִיק צְדָדִים טְמָאִים וְלִקְרָב דְרַגְתֵּי קְדוּשׁוֹת. וְנֶאמַר בְּחַבּוּרָא הַרְאֵשׁוֹן שְׁלָהֶם: (עוֹרְקֵי

הַכְּבֵד אֵלוֹ אִישִׁים וְכָל אוֹתָם חֲזִלוֹת, וְנִתְבָּאֵר) עוֹרְקֵי הַכְּבֵד, יֵשׁ מְהֵם גְּדוּלִים, יֵשׁ מְהֵם גְּדוּלִים וְקַמְנִים, וּמִתְפַּשְׁטִים מְהֵם לְכַמְהָ צְדָדִים. וְאֵלוֹ לּוֹקְחִים

זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשַׁבְּרָה. זֶה נִקְרָב לִלְב, רוּחַ נְשַׁבְּרָה, וְדוּי וְתַפְלָה. שְׁהַרִי וְדָאֵי (קהלת יב) וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל תְּאֵלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה. וְהַכְּבֵד מִקָּרִיב אוֹתוֹ לְגַפִּי הַלֵּב, שְׁהוּא סְנִגוּר עָלָיו, וְהַבֵּל קַשׁוּר אַחַד בְּקַרְבָּן.

מִתְכַּבֵּד יוֹצֵאִים כָּל הַחֲלָאִים וְכָל הַמַּכּוֹת לְכָל אִיבְרֵי הַגּוּף, וְבוֹ שְׁרוּיִים. הַלֵּב הוּא זֶה מִהַבֵּל, וּמִמֶּנּוּ יוֹצֵא כָּל טוֹב, וְכָל בְּרִיאוֹת

סְטָרִין. וְאֵלֵין נְטָלִין אַבְרִין וְאַמּוּרִין וּפְדָרִין דְּמִתְאַבְּלִין כָּל הַלֵּילָה, דְּהָא קַרְבָּן כְּלָא לִי.

אָמַר בּוּעִינָא קְדִישָׁא, רַעֲיָא מְהִימְנָא, וְהִלָּא אִמְרַת לְעִיל דְּקַרְבָּנִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא לָאו אֵינוּן אֵלָא לְקַרְבָּא י' בְּה' ו' בְּה'. אֵלָא, אַף עַל גַּב דְּכָל קַרְבָּנִין צְרִיכִין לְקַרְבַּ קַמִּיה, אִיהוּ פְּלִיג לְכָל מִשְׁרִיין, מֵאַבְּלִין דְּקַרְבָּנִין, לְכָל חַד פְּדָקָא חֲזִי לֵיה, לְשַׁבְּלִים, מְזוּנֵי דְאֹרִייתָא, וּמְשִׁתֵּיָא דִּינָא וּמִיָּא דְאֹרִייתָא. לְטַבְּעִים, דְּאֵינוּן שָׂדִים דְּאֵינוּן פְּבַנֵי אָדָם, יְהִיב לֹון אֵלֵין מֵאַבְּלִין טַבְּעִים, דְּנַחֲתִית אִשָּׁא דְלַהוּן, לְמִיכַל לֹון.

כְּמָה דְאֹקְמוּהַ רַבָּנִין, אִי זְכוּ, הָוָה נַחֲתִית כְּמוֹ אַרְיָה דְאִשָּׁא לְמִיכַל קַרְבָּנִין. וְאִי לָא, הָוָה נַחֲתִית תַּמָּן כְּמִין פְּלָבָא דְאִשָּׁא. וְאוּף הָכִי כַד מִית בַּר נֶשׁ, אִי זְכוּ, נַחֲתִית בְּדַמּוּת אַרְיָה, לְקַבְּלָא נַפְשִׁיה. וְאִי לָאו בְּדַמּוּת פְּלָב, דְאָמַר דָּוִד עָלֵיה, (תהלים כב) הַצִּילָה מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיד פְּלָב יַחֲדָתִי.

וּבְגִין לְשִׁיזְבָּא קְדִישָׁא בְּרִידָא הוּא נּוֹפִיחוּן דִּישְׂרָאֵל מְנַהוּן וְנַפְשֵׁהוּן. מְנִי, לְקַרְבַּ קַרְבָּנִין דְּבַעִירָן וְגוֹפָן בְּאַתְרֵיהוּ, לְקַיִים (משלי כה)

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

שְׁלָחֵם לְאַכַּל אוֹתָם.

כְּמוֹ שֶׁפְּרָשׁוּהַ רַבּוֹתֵינוּ, אִם זְכוּ – הָיָה יוֹרֵד בְּאַרְיָה שֶׁל אִשׁ לְאַכַּל תְּקַרְבָּנוֹת, וְאִם לֹא – הָיָה יוֹרֵד שֵׁם כְּמִין פְּלָב שֶׁל אִשׁ. וְגַם כִּד כְּשִׁמַּת אָדָם, אִם זוֹכֵה – יוֹרֵד בְּדַמּוּת אַרְיָה לְקַבַּל אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְאִם לֹא – בְּדַמּוּת פְּלָב, שְׁאֵמַר עָלָיו דָּוִד, (תהלים כב) הַצִּילָה מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיד פְּלָב יַחֲדָתִי.

וּכְדִי לְהַצִּיל הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת גּוֹפֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל מֵהֶם וְאֶת נַפְשוֹתָם, מִנֵּה לְהַקְרִיב קַרְבָּנוֹת שֶׁל בְּהֵמוֹת וְגוֹפִים בְּמִקּוֹמָם, לְקַיִם

אִבְרִים וְאַמּוּרִים וּפְדָרִים שְׁמִתְאַבְּלִים כָּל הַלֵּילָה, שְׁהֵרֵי קַרְבָּן כְּלוּ לָהּ.

אָמַר כְּנֹרָה הַקּוּדֶשֶׁה, רוּעָה הַנְּאֻמָּן, הִלָּא אִמְרַתָּ לְעִיל שֶׁקַרְבָּנוֹת שֶׁל הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵינָם אֵלָא לְקַרְבַּ י' לָהּ, ו' לָהּ. אֵלָא שְׁאֵף עַל גַּב שֶׁכָּל הַקַּרְבָּנוֹת יֵשׁ לְהַקְרִיב לְפָנָיו, הוּא מַחֲלֵק לְכָל הַמַּחֲנוֹת מֵאַבְּלֵי הַקַּרְבָּנוֹת, לְכָל אֶחָד בְּרָאוּי לוֹ. לְשַׁבְּלִים מְזוּנּוֹת הַתּוֹרָה, וּמְשִׁתֵּה תִינּוּן וּמִים שֶׁל הַתּוֹרָה. לְטַבְּעִים, שֶׁהֵם שָׂדִים, שֶׁהֵם פְּבַנֵי אָדָם, נוֹתֵן לָהֶם מֵאַבְּלִים טַבְּעִים אֵלוּ, שִׁיּוֹרֵד אִשׁ

אם רָעַב שׁוֹנְאֵךְ הָאֲכִילָהוּ לָחֶם וְאִם צָמָא הַשְּׁקָהוּ מַיִם. אֲבָל קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לֹא נָטִיל אֶלָּא רְעוּתָא דְלִבָּא, וּתְבִירוֹ דִּילִיָּה (דְּאִיהוּ יִשְׂרָאֵל). הָרָא הוּא דְכָתִיב, (תהלים נא) וּבָחִי אֱלֹהִים רוּחַ נְשַׁפְּרָה לֵב נְשַׁפֵּר וְנִדְבָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה. פְּגוּנָא דְכָלִי חָרָם, דְּאִתְמַר בְּהוּן נְשַׁפְּרוּ נְטָהְרוּ.

כִּהְנָא מוּחָא. לְוֵי לִבָּא. גּוּפָא יִשְׂרָאֵל. וְאִתְמַר בְּהוּן, כִּהְנִים בְּעִבּוּדְתֶם, וּלְוִיִּם בְּדוּכְנָם, וְיִשְׂרָאֵל בְּמַעְמָדָם. וְאִי כְבֵד בְּעֵי לְקַרְבָּא לְגַבֵּי דְלִבָּא, חֲלַפְיָה דְּאִינוּן מִסְּאֲבִין, אִיהוּ לֹא נָטִיל. אֶלָּא שְׁמַנְנוּ דְחֻלְב טָהוֹר. פְּגוּנָא דְאִית בְּגוּפָא, חֻלְב טָהוֹר וְחֻלְב טָמֵא, דָּם צָלִיל בְּלֹא פְסוּלָת, וְדָם עָכוּר בְּפְסוּלָת. וְעַרְקִין דְּלִבָּא, חֲיִילִין קִדְיִשִׁין. וְעַרְקִין דְּכְבֵד, חֲיִילִין מִסְּאֲבִין. אוּף הָכִי אִינוּן מִשְׁרִיין דְּיַצֵּר הָרַע, וּמִשְׁרִיין דְּיַצֵּר הַטּוֹב, אֵלִין מְמַנֵּן עַל עַרְקִין דְּלִבָּא, וְאֵלִין מְמַנֵּן עַל עַרְקִין דְּכְבֵדָא. אוּף הָכִי תְרֵי אוּמֵי, יִשְׂרָאֵל, וְאוּמֵין דְּעֵלְמָא עוֹבְדֵי כּוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת.

אָמַר לִיָּה רְעִיא מְהִימְנָא, שְׁפִיר קָא אִמְרַת בְּכָלָא, אֲבָל אִפִּילוּ יִשְׂרָאֵל לֹא כְלָהוּ שְׁוִין, דְּאִית בְּהוּן בְּנֵי מַלְכוּת, מִסְּטָרָא דְּמַלְכוּת קִדְיִשָׁא, פְּלִילָא מַעֲשֵׁר סְפִירָאן, וּמִכַּל הוּוִיין וּכְנוּיִין. וְאִית

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

שְׁמַנְנוּ שֶׁל חֻלְב טָהוֹר. כְּמוֹ שֵׁישׁ בְּגוּף חֻלְב טָהוֹר וְחֻלְב טָמֵא, דָּם צָלוּל בְּלֵי פְסוּלָת וְדָם עָכוּר בְּפְסוּלָת. וְעוֹרְקֵי חֻלְב תִּילוֹת קְדוּשִׁים, וְעוֹרְקֵי הַכְּבֵד תִּילוֹת טָמְאִים. גַּם כֶּךָ הֵם מַחֲנוֹת הַיַּצֵּר הָרַע וּמַחֲנוֹת הַיַּצֵּר הַטּוֹב. אֵלוּ מְמַנִּים עַל עוֹרְקֵי חֻלְב, וְאֵלוּ מְמַנִּים עַל עוֹרְקֵי הַכְּבֵד. גַּם כֶּךָ שְׁתֵּי אֲמוּנוֹת, יִשְׂרָאֵל וְאֲמוּנוֹת הָעוֹלָם עוֹבְדֵי כּוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת.

אָמַר לוֹ רוּעָה הַנְּאֻמָּן, יָפָה אִמְרַת בְּכָל, אֲבָל אִפִּילוּ יִשְׂרָאֵל לֹא כְלָם שְׁוִים, שֵׁישׁ בְּהֵם בְּנֵי

(משלי כח) אם רָעַב שׁוֹנְאֵךְ הָאֲכִילָהוּ לָחֶם וְאִם צָמָא הַשְּׁקָהוּ מַיִם. אֲבָל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא לּוֹקַח כִּי אִם אֵת רְצוֹן חֻלְב וְשִׁבְרוֹנוֹ (שְׁחִיא יִשְׂרָאֵל). וְהוּוּ שְׁכִתוּב (תהלים נא) וּבָחִי אֱלֹהִים רוּחַ נְשַׁפְּרָה לֵב נְשַׁפֵּר וְנִדְבָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה. כְּמוֹ כְּלֵי חָרָם שְׁנֵאמַר בְּהֵם נְשַׁפְּרוּ נְטָהְרוּ. כִּהְנִים מַת. לְוֵי לֵב. יִשְׂרָאֵל גּוּף. וְנֵאמַר בְּהֵם, כִּהְנִים בְּעִבּוּדְתֶם וּלְוִיִּם בְּדוּכְנָם וְיִשְׂרָאֵל בְּמַעְמָדָם. וְאִם צְרִיךְ לְהַקְרִיב כְּבֵד לֵלֵב, חֻלְבוֹ שֶׁל אוֹתָם טָמְאִים, הוּא לֹא לּוֹקַח. אֶלָּא

מִנְהוֹן עֲבָדִין, מִסְטָרָא דְעֶבֶד, דְּאִיהוּ (בראשית כד) עֲבָדוּ זְמַן בֵּיתוֹ.
וְאִית מִנְהוֹן כַּבְעִירָן, וְאִתְמַר בְּהוֹן, (יחזקאל לד) וְאִתְּנָן עֲאֲנִי עֲאֵן
מְרַעִיתִי אָדָם אֲתָם. וְאִינוֹן דְּדַמְיִין לְעֵנָא, קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא מְגִי
לְקַרְבָּא בְּעִירָן בְּאִתְרֵייהוּ, לְכַפְרָא עֲלֵיהוּ. וְאִינוֹן דְּדַמְיִין לְמַלְאָכִין,
קְרַבְנִין דְּלַהוֹן אִינוֹן עוֹבְדִין טְבִין, דְּמַמְנָן עֲלֵיהוּ מַלְאָכִים,
דְּמַקְרִיבִין לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאִתְרֵייהוּ.

וְאִינוֹן דְּהוּוּ בְּנִין לְיְהוָה, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (דברים יד) בָּנִים אַתֶּם
לִי אֱלֹהֵיכֶם. בְּחוּבֵין דְּלַהוֹן מִתְפָּרְדִי אֲתוּוֹן, וְתַקוּנָא (פ"א
דְּלַהוֹן הוּא אוֹרֵייתָא), הוּא דְלַהוֹי אוֹרֵייתָא דְאִיהוּ שֵׁם יְהוָה, לְקַרְבָּא
אֲתוּוֹן, י' בְּה', ו' בְּה', בְּקַרְבְּנָא דְלַהוֹן.

חֲרִי בְּכָל קְרַבְנִין, בֵּין דְּבַעִירִי, בֵּין דְּמַלְאָכִין דְּמַמְנָן עַל פְּקוּדִין,
בֵּין בְּמַלְכוּתָא, בֵּין בְּשָׁמַיָה. כִּלְאֵ צְרִיךְ לְקַרְבָּא לְקוֹדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא (דְּאוֹרֵייתָא דִּילֵיה) בְּאִתְוּוֹן קְדִישִׁין. וְאִיהוּ רְכִיב בְּאַרְבַּע חִיּוֹן
דְּמַלְאָכִים. וְאִיהוּ רְכִיב בְּאַרְבַּע יְסוּדִין, דְּמִנְהוֹן אֲתַבְּרִיאֵן אַרְבַּע
חִיּוֹן טְבַעִים. וְאִיהוּ הוּא דְמַקְרַב מֵיָא בְּאִשָּׁא, וְרוּחָא בְּעַפְרָא. הָדָא
הוּא דְכַתִּיב, (איוב כה) עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמַרוּמָיו. וְאוּף הָכִי הוּא מַקְרַב

לשון הקודש

מִתְפָּרְדוֹת הָאוֹתִיּוֹת, וְהַתְּקוּן (שְׁלֵחַם הוּא הַתּוֹרָה)
הוּא שְׁתַּהֲיָה תוֹרָה, שְׁהוּא שֵׁם יְהוָה, לְקַרְב
אֵת הָאוֹתִיּוֹת, י' בְּה', ו' בְּה', בְּקַרְבְּנוֹתֵיהֶם.
חֲרִי בְּכָל הַקְרַבְנוֹת - בֵּין שַׁל בְּהַמוֹת, בֵּין
שַׁל מַלְאָכִים שְׁמַמְנִים עַל מַצּוֹת, בֵּין
בְּמַלְכוּת, בֵּין בְּשָׁמוֹ - הַכֵּל צְרִיךְ לְהַקְרִיב
לְקוֹדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (שְׁתוֹרָתוֹ) בְּאוֹתִיּוֹת
קְדוּשׁוֹת, וְהוּא רוֹכֵב בְּאַרְבַּע חִיּוֹת שַׁל
הַמַּלְאָכִים, וְהוּא רוֹכֵב בְּאַרְבַּעַה יְסוּדוֹת,
שְׁמַהֲם נִבְרָאוּ אַרְבַּע חִיּוֹת טְבַעִיּוֹת. וְהוּא
הוּא שְׁמַקְרַב מִים לְאֵשׁ, וְרוּחַ לְעֶפֶר. וְהוּ
שְׁכַתוֹב (איוב כח) עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמַרוּמָיו. וְגַם כֵּךְ

מַלְכוּת מִצַּד מַלְכוּת הַקְדוּשָׁה, כְּלוּלָה מְעַשֵּׂר
סְפִירוֹת וּמְכַל הַיּוֹת וּכְנוּיִם. וְיֵשׁ מַהֲם
עֲבָדִים מִצַּד שַׁל עֶבֶד, שְׁהוּא (בראשית כד) עֲבָדוּ
זְמַן בֵּיתוֹ. וְיֵשׁ מַהֲם בְּהַמוֹת, וְנֹאמַר בְּהֶם
(יחזקאל לד) וְאִתְּנָן עֲאֲנִי עֲאֵן מְרַעִיתִי אָדָם אֲתָם.
וְאוֹתָם שְׂדוּמִים לְעֵאֵן, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹה
לְהַקְרִיב בְּהַמוֹת בְּמַקוּמָם לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם.
וְאוֹתָם שְׂדוּמִים לְמַלְאָכִים, קְרַבְנוֹת שְׁלֵחָם
הֵם מְעַשִּׂים טוֹבִים שְׁמַמְנִים עֲלֵיהֶם מַלְאָכִים
שְׁמַקְרִיבִים לְקוֹדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּמַקוּמָם.

וְאוֹתָם שְׁהִיוּ בָּנִים לַה', וְהוּ שְׁכַתוֹב (דברים י'
בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם, בַּחֲטָאֵיהֶם

מִיכָאֵל דְּאִיהוּ מִיָּם שְׁכָלִיִּים, עִם גְּבֻרֵי־אֵל. דְּהוּא אִשׁ שְׁכָלִי. וְאִיהוּ מְקַרְב אֹרִי־אֵל, דְּאִיהוּ אֹוִיר. דְּהֵיִינוּ רוּחַ שְׁכָלִי, עִם רְפָאֵל, דְּאִיהוּ אֶפְר, דְּהֵיִינוּ עֶפְר שְׁכָלִית. דְּמִיד דְּאֶסְתַּלַּק קַדְשָׁא בְרִידָא הוּא מִבְּיַנְיָהוּ, לִית בְּהוּן חִילָא.

וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב בְּכָל קַרְבָּנִין לִיהוֹ"ה, וְאִיד אֶמְרָנָא דְּאִית פְּרוּדָא בְּאַתְוֹן. אֶלָּא הָאִי אַתְמַר, בְּדַרְגִּין דְּאַתְבְּרִיאֵו וְאַתְקִרִיאֵו בְּשָׁמִיָּה. וְלָא דְּאִינוּן אִיהוּ מִמָּש. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (ישעיה מג) כָּל הַנִּקְרָא בְּשָׁמַי וְלִכְבוּדֵי בְּרָאִתּוֹ יַעֲרִתּוּ אִפּ עֲשִׂיתּוּ. דְּאִית אַתְוֹן דִּיהוֹ"ה בְּאַעֲזִילוֹת, דְּלִית בְּהוּן פְּרוּדָא וְהַפְּסָקָה, דְּאִינוּן כְּמַבּוּעִין לְגַבְיָהוּ, דְּאַשְׁקִיִּין לְאִילָנִין. וּבְגִין אֵלִין דְּאַתְבְּרִיאֵו, אַדְמִיִּין י' לְרִישָׁא, ו' לְגוּפָא, ה' ה' לְעֶשֶׂר אַעֲבָעָאן.

אַבְל עֲלוֹת הָעֲלוֹת עַל כְּלָא, דְּאַתְקִרִי יְהוֹ"ה, אַתְמַר בֵּיהּ, (ישעיה מ) וְאֵל מִי תְדַמְיוּנִי וְאַשְׁוֶה יֹאמֵר קְדוֹשׁ. (ישעיה מ) וְאֵל מִי תְדַמְיוּן אֵל וּמָה דְּמוֹת תַּעֲרְכוּ לוֹ. (מלאכי ג) אֲנִי יי לֹא שְׁנִיתִי. לָא מְטִי בֵּיהּ חוּבִין לְאַפְרָשָׁא אַתְוֹנִי, י' מַה, ו' מַה, דְּלִית בֵּיהּ פְּרוּדָא. וְעֲלִיָּה אַתְמַר, (תהלים ה) לֹא יְגוֹרְדָּ רַע. אִיהוּ שְׁלִיט עַל כְּלָא, וְלִית

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

יַעֲרִתּוּ אִפּ עֲשִׂיתּוּ. שְׁיֵשׁ אוֹתִיוֹת שֶׁל יְהוֹ"ה בְּאַעֲזִילוֹת, שְׁאִין בְּהֵן פְּרוּד וְהַפְּסָקָה, שְׁהֵן כְּמוֹ מַבּוּעִין אֵלֵיהֶם שְׁמִשְׁקִים אֶת הָאִילָנוֹת. וּמִשׁוֹם אֵלֶּה שְׁנַבְרָאוּ מִתְדַמִּים י' לְרֵאשׁ, ו' לְגוּף, ה' ה' לְעֶשֶׂר אַעֲבָעוֹת.

אַבְל עֲלֵת הָעֲלוֹת עַל הַכָּל, שְׁנַקְרָא יְהוֹ"ה, נְאֻמַּר בּו (שם מ) וְאֵל מִי תְדַמְיוּנִי וְאַשְׁוֶה יֹאמֵר קְדוֹשׁ. (שם) וְאֵל מִי תְדַמְיוּן אֵל וּמָה דְּמוֹת תַּעֲרְכוּ לוֹ. (מלאכי ג) אֲנִי ה' לֹא שְׁנִיתִי. לֹא מְגִיעַ אֵלָיו חֲטָאִים לְהַפְרִיד אוֹתִיוֹתָיו - י' מַה, ו' מַה. שְׁאִין בְּהֶם פְּרוּד. וְעֲלִיו נְאֻמַּר (תהלים ה)

הוּא מְקַרְב אֶת מִיכָאֵל, שְׁהוּא מִיָּם שְׁכָלִיִּים, עִם גְּבֻרֵי־אֵל, שְׁהוּא אִשׁ שְׁכָלִי. וְהוּא מְקַרְב אֶת אֹרִי־אֵל, שְׁהוּא אֹוִיר, שְׁהֵינוּ רוּחַ שְׁכָלִי, עִם רְפָאֵל, שְׁהוּא אֶפְר, שְׁהֵינוּ עֶפְר שְׁכָלִית. שְׁמִיד שְׁמִסְתַּלַּק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּד הוּא מִבְּיַנְיָהֶם, אִין בְּהֶם כַּח.

וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי פְּתוּב בְּכָל הַקְּרָבָנוֹת לִיהוֹ"ה, וְאִיד אֶמְרָנָא שְׁיֵשׁ פְּרוּד בְּאוֹתִיוֹת? אֶלָּא זֶה נְאֻמַּר בְּדַרְגוֹת שְׁנַבְרָאוּ וְנַקְרָאוּ בְּשֵׁמוֹ, וְלֹא שְׁהֶם הוּא מִמָּש. זֶהוּ שְׁפְתוּב כָּל הַנִּקְרָא בְּשָׁמַי וְלִכְבוּדֵי בְּרָאִתּוֹ

מֵאֵן דְּשִׁלִּיט בֵּיהּ. אִיהוּ תַפְּסִים בְּכֻלָּא, וְלִית מֵאֵן דְּתַפְּסִים בֵּיהּ. וְאִיהוּ
 לָא אֶתְקַרֵי יְהוּ"ה, וּבְכָל שְׁמֵהּ, אֶלָּא בְּאַתְפְּשֻׁטוֹת נְהוּרִיהַ עֲלֵייהוּ.
 וְכֹד אֶסְתְּלִיק מְנִיחֹהוּ, לִית לִיהּ מְנַרְמִיהַ שֵׁם כָּלֵל מְנַהוּן. (קהלת
 ז) עֲמוּק עֲמוּק מִי יִמְצְאוּנוּ.

לִית נְהוּרָא יְכִיל לְאַסְתְּפֻלָּא בֵּיהּ, דְּלֹא אֶתְחַשְׁבַּת. אֶפִּילוּ כְּתָר
 עֲלִיזָן, דְּאִיהוּ נְהוּרִיהַ תַּקִּיף עַל כָּל דְּרַגִּין, וְעַל כָּל חִילֵי
 שְׂמַיָּא, עֲלֵאִין וְתַתְּאִין, אֶתְמַר עֲלֵיהּ, (תהלים יח) יִשֶׁת הַשֶּׁךְ סִתְרוּ. וְעַל
 חֲכָמָה וּבִינָה, (תהלים צג) עֲנֵן וְעַרְפֵּל סְבִיבֵיו. כָּל שְׁכֵן שְׂאֵר סְפִירָאן.
 כָּל שְׁכֵן חִיזָן. כָּל שְׁכֵן יְסוּדִין, דְּאִינֻן מֵתִים. אִיהוּ סוּבְבַ עַל כָּל
 עֲלָמִין, וְלִית סוּבְבַ לֹזֵן לְכָל סְטָרָא, עֵילָא וְתַתָּא, וְלֹאֲרַבַּע סְטָרִין,
 בַּר מְנִיחֵהּ. וְלִית מֵאֵן דְּנַפְיִק מְרֻשׁוּתִיהַ לְבַר. אִיהוּ מְמַלָּא כָּל עֲלָמִין.
 וְלִית (ס"א אֶלְהָא וְכו' לֹזֵן בַּר מְנִיחֵהּ) אֹחְרָא מְמַלָּא לֹזֵן.

אִיהוּ מְחִיָּה לֹזֵן וְלִית עֲלֵיהּ אֶלְהָא אֶחְרָא, לְמִיחַב לִיהּ חִיזָן. הָדָא
 הוּא דְכִתְיִב, (נחמיה ט) וְאַתָּה מְחִיָּה אֶת כּוֹלָם. וּבְגִינִיָּה אָמַר
 דְּנִיָּאֵל, (דניאל ד) וְכָל דְּאָרֵי אֶרְעָא כָּלָא חֲשִׁיבִין וּכְמַעְבִּיָּיה עֲבִיד
 בְּחִיל שְׂמַיָּא. אִיהוּ מְקַשֵּׁר וּמְיַחַד זִינָא לְזִינִיָּה, עֵילָא וְתַתָּא. וְלִית

לשון הקודש

שְׂאֵר הַסְפִירוֹת, כָּל שְׁכֵן הַחַיּוֹת, כָּל שְׁכֵן
 יְסוּדוֹת, שְׁהֵם מֵתִים. הוּא סוּבְבַ עַל כָּל
 הָעוֹלָמוֹת, וְאִין סוּבְבַ אוֹתָם לְכָל צַד, לְמַעְלָה
 וּלְמַטָּה וְלֹאֲרַבְעָה צְדָדִים, פְּרַט לוֹ. וְאִין מִי
 שְׂיוּצָא מְרֻשׁוֹתוֹ הַחוּצָה. הוּא מְמַלָּא כָּל
 הָעוֹלָמוֹת, וְאִין (אלוה וכו' להם חוץ ממנו) אַחַר
 שְׂמַמְלָא אוֹתָם.

הוּא מְחִיָּה אוֹתָם, וְאִין אֵלוֹהַ אַחַר עֲלִיו
 לְתַת לוֹ חַיִּים. וְהוּ שְׂכַתוּב (נחמיה ט) וְאַתָּה
 מְחִיָּה אֶת כּוֹלָם. וּבְגִלְלוֹ אָמַר דְּנִיָּאֵל, (דניאל
 ד) וְכָל דְּיָרִי הָאָרֶץ כְּאִינָם חֲשׁוּבִים, וְכַרְצוּנוֹ

לֹא יִגְרָד רַע. הוּא שׁוֹלֵט עַל הַכּל, וְאִין מִי
 שְׁשׁוֹלֵט בּוֹ. הוּא תּוֹפֵס אֶת הַכּל, וְאִין מִי
 שְׁתּוֹפֵס בּוֹ. וְהוּא לֹא נִקְרָא יְהוּ"ה, וּבְכָל
 הַשְּׂמוֹת, אֶלָּא בְּהַתְּפֻשׁוֹת אוֹרוֹ עֲלֵיהֶם.
 וּכְשִׁמְסִתְלַק מֵהֶם, אִין לוֹ מַעְצָמוֹ שֵׁם כָּלֵל
 מֵהֶם. עֲמַק עֲמַק מִי יִמְצְאוּנוּ.

אִין אוֹר יְכוּל לְהַסְתְּפֵל בּוֹ, שְׁלֹא נְחַשְׁדָּ.
 אֶפִּילוּ כְּתָר עֲלִיזָן, שְׂאוּרוֹ חֲזָק עַל כָּל הַדְּרָגוֹת
 וְעַל כָּל חִילוֹת הַשְּׁמַיִם, עֲלִיזָנִים וְתַתְּחֻנִּים,
 נְאֻמַּר עֲלִיו (שם יח) יִשֶׁת הַשֶּׁךְ סִתְרוּ. וְעַל חֲכָמָה
 וּבִינָה - (שם צג) עֲנֵן וְעַרְפֵּל סְבִיבֵיו. כָּל שְׁכֵן

קוֹרְבָא לְהוּ בְד' יְסוּדִין, אֶלָּא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא כַד אֵיחוּ בִּינֵי־הוּ.
מִיד דְּחָבוּ, אֵלִין דְּאִתְקְרִיאוּ בְּנִים אַתְּם לִיהוּה אֱלֹקֵיכֶם, אִסְתְּלַק
 מִן אַתְוּוֹן, אִשְׁתְּאָרוּ בְּפִרוּדָא. וּמֵאֵי תְקוּנָיָה, לְקֶרְבָּא אַתְוּוֹן
 בְּקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, י' בְּה', ו' בְּה'. אוּף הָכִי אֵינּוּן עֲבָדִין דִּילֵיהּ,
 מִסְטְרָא דְחֵינוּן. בְּחֻבִּין דְּלֵהוּן גְּרָמוּ לֵיהּ, לְאִסְתְּלַקָּא מִנְהוּן. מֵאֵי
 תְקַנְתָּא דְלֵהוּן. לְנַחְתָּא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא עֲלֵי־הוּ, לְקֶרְבָּא לוֹן. אוּף
 הָכִי אֵינּוּן דְהוּוּ מֵאַרְבַּע יְסוּדִין, דְאֵינּוּן עֲאָנָא דְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא,
 דְגֵרְמוּ לְסִלְקָא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא מִינֵי־הוּ. מֵאֵי תְקַנְהּ. לְקֶרְבָּא לוֹן
 לְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.

וּבְגִין דָּא בְּכִלְהוּ מְנִי, קֶרְבֵּן לִיהוּה, אֶת קֶרְבְּנֵי לְחָמֵי לְאִשֵּׁי. אוּף
 אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֶּקֶר וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׂנִי תַעֲשֶׂה
 בֵּין הָעֶרְבִים. וּכְתִיב (וּלְקַחְתָּ) (ויקרא ה) שְׁתֵּי תֹזְרִים אוּ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה,
 כֹּל זֵינָא אֲזִיל לְזִינָיָה. וְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְקַרֵּב כֹּלָּא בְּאַתְרֵי דָּא,
 אֵיחוּ עֵלְת עַל כֹּלָּא, דְלִית אֵלְהָא בַר מְנִיָּה. וְלִית מָאן דִּיכִיל
 לְקֶרְבָּא חִילִין, בַּר מְנִיָּה.

אַבְל חִילִין דְּאוּמִין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמְזֹלוֹת, אֵינּוּן מִסְטְרָא

לשון הקודש

שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁגֵרְמוּ לְסִלְקָא אֶת
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵהֶם, מַה הַתְקַנְהּ? לְקֶרְבֵּם
 לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְלִכֵּן בְּכֻלָּם צִוְּה: קֶרְבֵּן לְה', אֶת קֶרְבְּנֵי לְחָמֵי
 לְאִשֵּׁי. גַם, אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֶּקֶר
 וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׂנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים. וּכְתוּב
 (וּלְקַחְתָּ) שְׁתֵּי תֹזְרִים אוּ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה. כֹּל מִין
 הוֹלֵךְ לְמִינּוּ. וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַרֵּב הַכֹּל
 בְּמָקוֹם זֶה, הוּא עֵלְת הַכֹּל, שְׂאִין אֵלּוּה פְּרִט
 לוּ, וְאִין מִי שִׁיכּוּל לְקֶרְבֵּי חִילוֹת פְּרִט לוּ.

אַבְל חִילוֹת אֲמוֹת עוֹבְדֵי עֲבוֹדֵי כּוֹכָבִים
 וּמְזֹלוֹת, הֵם מֵצַד הַפְּרוּדָא. אוּי לְמִי שְׁגֵרְמֵם

עוֹשֶׂה בְּחִיל הַשְּׂמַיִם. הוּא מְקַשֵּׁר וּמִיחָד מִין
 לְמִינּוּ, לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, וְאִין קֶרְבָּה לְהֶם
 בְּאַרְבַּעַת יְסוּדוֹת, רַק הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 כְּשֶׁהוּא בִּינֵיהֶם.

מִיד שְׁחַטָּאוּ, אֵלוּ שְׁגֵרְאוּ בְּנִים אַתְּם לְה'
 אֱלֹהֵיכֶם, הַסְתְּלַק מִן הָאוֹתִיּוֹת, וְנִשְׁאָרוּ
 בְּפִרוּדָא. וּמַה תְּקוּנָּו? לְקֶרְבֵּי אוֹתִיּוֹת
 בְּקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא - י' בְּה', ו' בְּה'. גַם כֶּךָ
 הֵם עֲבָדִים שְׁלוּ מֵצַד הַחַיּוֹת, בְּחַטָּאֵיהֶם גְּרָמוּ
 לוּ לְהַסְתְּלַק מֵהֶם. מַה תְּקַנְתֶּם? הַהוֹרִיד אֶת
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם לְקֶרְבֵּי אוֹתְם. גַם
 כֶּךָ אֵלוּ שְׁהִיוּ מֵאַרְבַּעַת יְסוּדוֹת, שְׁהֵם צִאֲנוּ

דְּפֻרְדָּא. ווי לְמַאן דְּגָרִים בְּחוּבוֹי, לְאַעְלָא אַתְּוֹן וַחֲיוֹן וַיְסוּדִין.
 דְּמִיד אִסְתַּלַּק קְדָשָׁא בְּרִיד הוּא מִיִּשְׂרָאֵל. וַיִּיעֲלוֹן אוֹמִין עוֹבְדֵי
 עֲבוּדָת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת בִּינִיָּהוּ. לִית לֹון קְרִיבוֹת בְּקוּדְשָׁא בְּרִיד
 הוּא, דְּלִית קוֹרְבָנִין בְּחוּצָה לְאַרְצָא. וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהָ רַבָּנָן, הֲדָר
 בְּחוּצָה לְאַרְצָא דּוּמָה כְּמִי שְׂאִין לוֹ אַלוּהַ. בְּהַהוּא זְמַנָּא דְאָמַר מַלְיִן
 אֲלִין, נַחְתּוּ כָּל אַתְּוֹן קְדִישִׁין, וַחֲיוֹן קְדִישִׁין, וְדִי יְסוּדִין, לְגַבִּיָּה,
 וּבְרִיכוּ לִיהּ וְאָמְרוּ, עַל יְדֵךְ רַעֲיָא מְהִימְנָא, נַחֲתִית עֲלֵן קְדָשָׁא בְּרִיד
 הוּא, וּמִתְקַרְבִין זִינָא (דף רכ"ה ע"ב) לְזִינְיָה, בְּרִיד אַנְתָּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיד
 הוּא, בְּאַרְבַּע יְסוּדִין. פְּעַן אַתְּפְרִיר פְּלָא עַל בְּרִיָּה. (ע"כ רעיא מְהִימְנָא).

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים לא) **בְּטַח בְּיָי וַעֲשֵׂה טוֹב שְׁכֵן אֶרֶץ**
וְרַעַה אַמוֹנָה. בְּטַח בְּיָי, בְּדָקָא יָאוֹת. וַעֲשֵׂה
טוֹב, תְּקוּנָא דְּבְרִית קְדִישָׁא. דִּתְהֵא מְתַקֵּן לִיהּ,
וְנָטִיר לִיהּ בְּדָקָא יָאוֹת. וְאִי תַעֲבִיד דָּא, אַנְתָּ תְּהֵא
הָכָא בְּאַרְעָא, וַיִּתֵּן מִנְךָ, וַיִּתְּפָרְנִים מִנְךָ, הֲתֵיא
אַמוֹנָה דְּלַעִילָא.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִתְקַרְבִים מִין לְמִינוּ.
 בְּרוּךְ אַתָּה לְקוּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּאַרְבַּעַה
 יְסוּדוֹת. פְּעַת הַתְּפָרָר הַכֹּל עַל בְּרִיו. (עד כאן

רעיא מְהִימְנָא).

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים לו) **בְּטַח בְּה' וַעֲשֵׂה טוֹב**
שְׁכֵן אֶרֶץ וְרַעַה אַמוֹנָה. בְּטַח בְּה', כְּרָאוּי.
וַעֲשֵׂה טוֹב, תְּקוּן שֶׁל בְּרִית הַקְּדֶשׁ, שֶׁתְּתַקֵּן
אוֹתָהּ וְתִשְׁמַר אוֹתָהּ כְּרָאוּי. וְאִם תַּעֲשֵׂה אֵת
זֶה, אַתָּה תִּהְיֶה כְּאֵן בְּאַרְצָא, וְאוֹתָהּ תְּאֻמְנָה
שְׁלַמְעֵלָה תַזוּן מִמֶּךָ וְתִתְּפָרְנִים מִמֶּךָ.

בְּחֻטָּאֵין לְהַעֲלוֹת אוֹתִיוֹת וַחֲיוֹת וַיְסוּדוֹת,
 שְׂמִיד מִסְתַּלַּק הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מִיִּשְׂרָאֵל,
 וַיִּבְנֶסוּ בִּינֵיהֶם אַמוֹת עוֹבְדֵי עֲבוּדָת כּוֹכְבִים
 וּמְזֻלוֹת, שְׂאִין לְהֶם קְרָבָה לְקוּדֶשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, שְׂאִין קְרָבָנוֹת בְּחוּץ לְאַרְצָא. וְלָכֵן
 פְּרֻשָׁה רַבּוֹתִינָן, הֲדָר בְּחוּצָה לְאַרְצָא דּוּמָה
 כְּמִי שְׂאִין לוֹ אַלוּהַ. בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׂאָמַר דְּבָרִים
 הַלְלוּ, יְרַדוּ כָּל הָאוֹתִיוֹת הַקּוּדֻשׁוֹת וַחֲיוֹת
 קְדוּשׁוֹת וְאַרְבַּעַה יְסוּדוֹת אֲלִין, וּבְרִיכוּ אוֹתוֹ
 וְאָמְרוּ: עַל יְדֵךְ, רַעֲיָה הַנְּאֻמָּן, יְרַד עֲלֵינוּ

וְתוֹ, (ס"א מתקן ליה ונטיר ליה. שכן ארץ ארץ קדישא עלאה ארץ החיים דההיא ארץ תשרי בההוא טוב. ורעה אמונה ההיא אמונה דלעילא יתון ויתפרנס מניה

על ידך. ואי מעביר דא) תתענג על יי ויתן לך משאלות לבך. כל דא אתתקנת בתקונא דברית. בין דאתקנת ברית, אתקן כללא. פנתם בגין דקני על ברית דא, זכה לכללא. ולא עוד אלא דאגין על כל ישראל, וביה אתקיים והתענג על יי. דהא סליק ואתקשר לעילא, (ואגירה) באור קדמאה דברא קדשא ברוך הוא, ונגזו ליה. פההוא אור דאתתני אברהם מניה, ואחרן פהנא אתקשר ביה.

לְבַתָּר דאסתלק לכהנא רבא, לא אדבר ליה קטלנותא דזמרי, ולא יאות בגין דלא יתאחד כלל בענפוי דסטרא אחרא, ולא אתתני לאדברא עליה. דכל מאן דקטיל, ענפין דסטרא

לשון הקודש

והתענג על ה'. שְׁהֲרִי עֲלָה וְהִתְקַשֵּׁר לְמַעְלָה (האיר) באור הראשון שברא הקדוש ברוך הוא ונגזו אותו. באותו אור שנהנה ממנו אברהם, ואחרן הפהן נקשר בו.

אחר שעלה לכהנה גדולה, לא הזכיר לו הרג זמרי, ולא ראוי, בשביל שלא יאחו כלל בענפוי של הצד האחר, ולא ראוי להזכיר עליו. שכל מי שהורג, ענפים של צד האחר

ועוד, «מתקן אותו ונטיר עליו. שכן ארץ - ארץ קדושה עליונה, ארץ החיים, שהארץ ההיא תשרה בטוב ההוא. ורעה אמונה - אותה האמונה שלמעלה תהיה נזונית ומתפרנסת ממנו על ידך. ואם תעשה זה) תתענג על ה' ויתן לך משאלת לבך - כל זה מתתקן בתקון הברית. בין שהתקנה הברית, התתקן הכל. פנתם, משום שקנא על ברית זו, זכה לכל. ולא עוד, אלא שהגן על כל ישראל, ובו התקיים